

Miten liikennejärjestelmäkehityksellä kehitetään Tampereen seudun keskustoja?

CASE: Tampereen keskustan IIS-suunnitelma

Webinaari 17.8.2023

Ari Vandell, Suunnittelupäällikkö

Työn sisältö

1. Suunnittelualue
2. Visio ja tavoitteet
3. Täydentävät selvitykset
4. Liikenneverkot
5. Liikenteelliset analyysit
6. Hankesuunnittelu ja priorisointi
7. Dokumentointi ja raportointi
8. Tiedottaminen ja vuoropuhelu
9. Projektin ohjaus ja työn eteneminen

- Tähän mennessä käyty läpi eri kulkumuotojen liikenneverkot sekä kävelykeskustan laajuus
- Jatkossa haastavin kysymys tulee olemaan katujen kestävästä liikkumista tukeva tilanjako, mm. katujen varsilla olevien pysäköintipaikkojen vähentäminen keskusteluttaa

VISIO

Keskustan liikennejärjestelmä tukee elinvoimaisen, monimuotoisen, viihtyisän sekä kestävän keskustan kehittämistä. Tampereen keskustaan pääsee edelleen kaikilla kulkumuodoilla. Yhä useampi saapuu keskustaan kestävästi, mikä tukee keskustan sujuvaa saavutettavuutta. Keskustassa liikutaan jalankulkijoiden ehdoilla. Kasvavassa kaupungissa keskustan kadut mukautuvat monenlaiseen liikkumiseen ja käyttötarkoitukseen. Selkeä liikkumisympäristö ja älykäs liikennejärjestelmä ohjaavat keskustassa liikkujaa.

Keskustassa liikutaan jalankulkijoiden ehdoilla

- Kävelykeskustaa kehitetään elämyksellisenä ja viihtyisänä ympärivuotisena kokonaisuutena.
- Kävelyreitit muodostavat virikkeellisen, katkeamattoman ja loogisen verkoston.
- Kävellen liikkuminen koetaan turvallisesti ja esteettömäksi.

Keskustan pysäköintiä hallitaan kokonaisvaltaisesti

- Keskustaan toteutetaan maanalainen pysäköintiverkosto, jota hyödynnetään myös citylogistiikkaan ja huoltoon.
- Kadunvarsipysäköintipaikkoja on tarjolla riittävästi lyhytaikaiseen asiointipysäköintiin, liikkumisesteisten pysäköintiin ja jakeluun.
- Kadunvarsipysäköinnistä vapautuva tila hyödynnetään kävelyyn, oleskeluun, kaupunkivihreään tai pyörä- ja mikroliikenteen pysäköintiin.
- Keskustassa on riittävästi toimivia ja turvallisia pysäköintipaikkoja pyörille ja mikroliikumiselle.

Keskusta on seudullisen joukkoliikennejärjestelmän sydän

- Keskustassa kulkumuodosta toiseen vaihtaminen on helppoa
- Raitiotien seudullinen laajeneminen, kehittyvä lähijunaliikenne ja runkobussilinjat mahdollistavat joukkoliikenteellä keskustaan saapumisen helposti ja nopeasti.
- Raitiotie on Hämeenkadulla ensisijainen joukkoliikennemuoto.
- Bussiliikenne muilla keskustan kaduilla varmistaa joukkoliikenteen saavutettavuuden.
- Asemakeskus on laadukas liikkumisen solmukohta ja portti maailmalle.
- Joukkoliikenteen terminaalit ja uudet liikkumis- ja digipalvelut mahdollistavat helpot ja esteettömät vaihdot kulkumuotojen välillä.

Keskustan kohteet ja palvelut ovat saavutettavissa pyörällä ja mikroliikkuen*

- Pyöräliikenteen pääreitit mahdollistavat sujuvan saapumisen ja liikkumisen keskustassa. Keskustan ohittava pyöräliikenne käyttää pyöräkehää.
- Liikenneympäristö ja olosuhteet houkuttelevat ympärivuotiseen liikkumiseen.
- Pyörä- ja mikroliikenne on selkeästi eroteltu jalankulusta.
- Pyöräliikenteen reitit muodostavat jatkuvan ja loogisen verkoston.
- Pyörä- ja mikroliikenne ajoradalla on turvallista ja houkuttelevaa keskustan hitaan liikkumisen alueella, sillä autojen määrä on vähäinen ja ajonopeudet alhaisia.

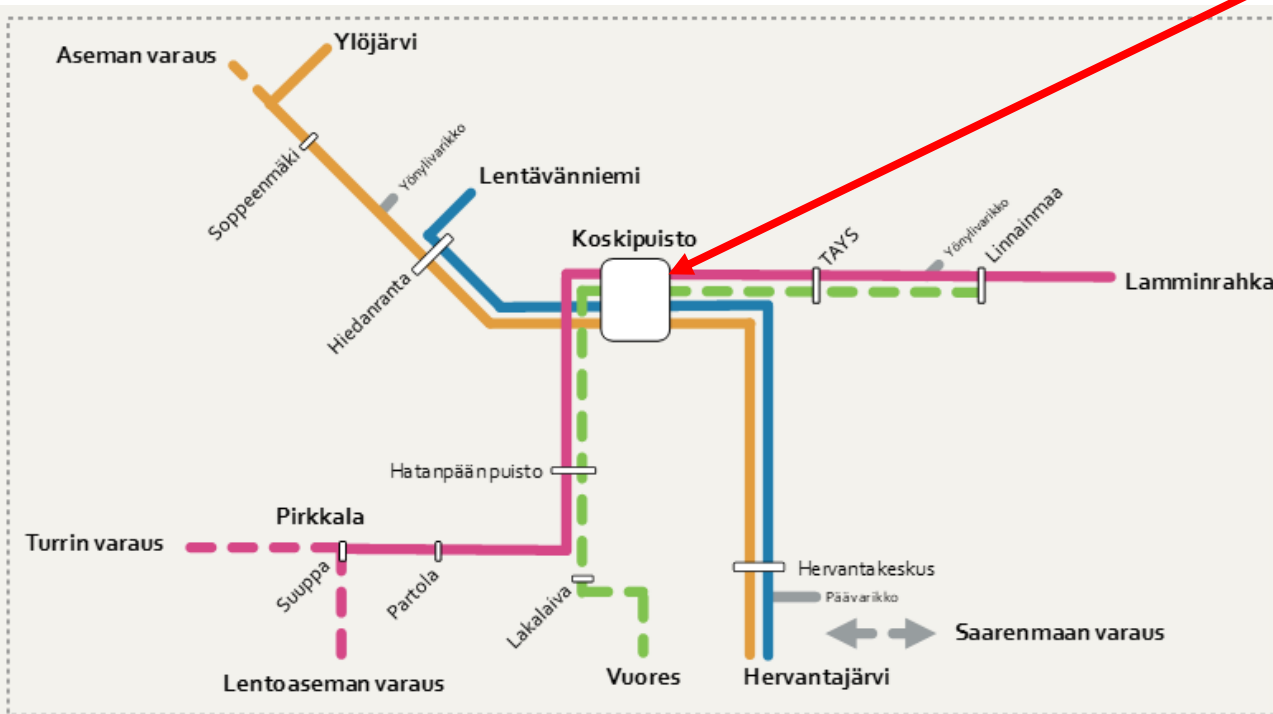
Autoliikenteen sujuvuus edellyttää uudenlaista ajattelua

- Kestävien kulkutapojen käytön lisääntyminen tukee myös keskustan saavutettavuutta autolla
- Keskustan ohittava autoliikenne ohjataan valtakunnallisille pääväylille ja Ratapihankadulle.
- Keskustaan saapuva autoliikenne ohjataan pääosin pääkaduille, keskustan autokehälle ja pysäköintilaitoksiin.

Kaupunkilogistiikka ei tässä riittävällä painoarvolla

*Mikroliikenteellä tarkoitetaan mikroliikennepalveluihin lukeutuvia ajoneuvoja, joita koskee pyöräliikenteen lainsäädäntö. Näitä ovat mm. sähköpotkulaudat sekä kaupunkipyörät.

Asemakeskus joukkoliikenteen tärkein solmukohta

Kuva: Tampereen raitiotien seudullisessa yleissuunnitelmassa määritetyt liikennöinnin periaatteet.

Mihin kävelykeskustaa tarvitaan?

Suunnitelmallisuus

- Kävelykeskusta vahvistaa asetettua tavoitetta kävelystä ensisijaisena kulkutapana keskustassa, helpottaa aluetta erottumaan muusta keskustan katuverkosta ja ohjaamaan suunnitteluratkaisuja tukemaan tavoitetta.
- Kävelykeskustan katutila- ja pysäköintiratkaisuilla tuetaan suunnitelmallisesti keskustan elinvoimaisuutta.

Yhteistyö

- Kehittämällä kävelykeskustaa yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa varmistetaan, että sen kehittäminen hyödyttää kaikkia osapuolia.

Terveys ja viihtyisyys

- Kävelykeskusta tarjoaa ihmisille viihtyisän ja turvallisen ympäristön jalan liikkumiseen, mikä edistää asukkaiden terveyttä.
- Kävelykeskustassa kadunvarsipysäköinniltä vapautuvaa aluetta voidaan hyödyntää katuvihreään, oleskelun alueiksi ja taiteelle. Tämä parantaa kaupunkikuvaa ja houkuttelee vierailijoita viipymään pidempään.

Liikkuminen

- Kävelykeskusta on tasapainoisesti kaikkien kulkutapojen saavutettavissa. Autojen pysäköintiä on tarpeeksi käytettävissä ja pysäköinnistä on lyhyt matka kävelykeskustaan.
- Joukkoliikenne tarjoaa kätevän vaihtoehdon niille, jotka eivät halua tai pysty käyttämään autoa.
- Esteetön kävelykeskusta parantaa kaikkien ihmisryhmien liikkumismahdollisuuksia.
- Kävelykeskusta tukee kestävästä kehitystä ja vähentää autoliikenteen haittoja siellä, missä ihmisiä on eniten liikkeellä.

Vetovoima

- Kaupunkielämä vilkastuu, kun on enemmän tilaa jalankululle ja ihmisten kohtaamiselle sekä sosiaaliselle kanssakäymiselle. Kävelykeskustan palvelut (ravintolat, kahvilat, kaupat) muodostavat elävää kaupunkiympäristöä, jota on kävellen helppoa havainnoida sekä poiketa spontaanisti ostoksille. Tämä parantaa myös yritysten toimintaedellytyksiä.
- Kävelykeskustassa voidaan järjestää tapahtumia, jotka houkuttelevat kävijöitä.

Kävelykeskusta

- Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa kävelykeskusta muodostuu keskustan katuverkolle. Toimenpiteitä ei kohdisteta puistoalueille tai muille yleisille alueille.
- Kävelykeskusta sijoittuu **hitaan liikkumisen alueen** sisälle kivijalkakeskustaan –kävelykeskustan aluerajauksen tarkoituksena on tarkentaa hitaan liikkumisen alueen periaatteita kivijalkakeskustassa. Tällaisia ovat mm. nopeusrajoitus, katutilan luonne, väistämissäännöt, kadunylitykset, huoltoliikenne sekä pysäköinti.
- Keskustassa oleskellaan puistoissa, toreilla, ranta-alueilla ja kävelykaduilla. Näitä **oleskelun alueita** sijoittuu kävelykeskustaan ja sen ulkopuolelle kytkeytyen laajempaan kokonaisuuteen.
- Kävelykeskusta **laajenee vaiheittain** kytkeytyen keskustan merkittäviin hankkeisiin* sekä maanalaisen parkiston** toteuttamisen vaiheistukseen.

TAMPERE.
FINLAND

TAMPERE

*Katutilojen suunnittelussa Aleksanterinkadulla, Suvantokadulla ja Näsilinnankadulla otetaan huomioon pelastus- ja pysäköintiliikenteen tarpeet.

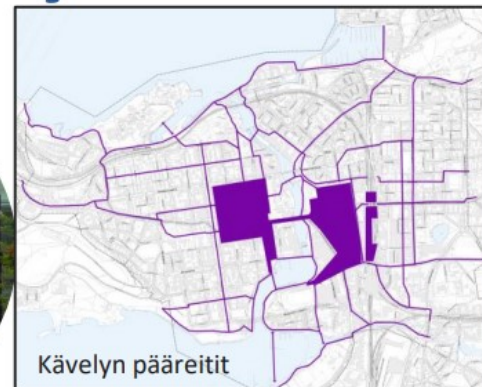
Kävelykatu

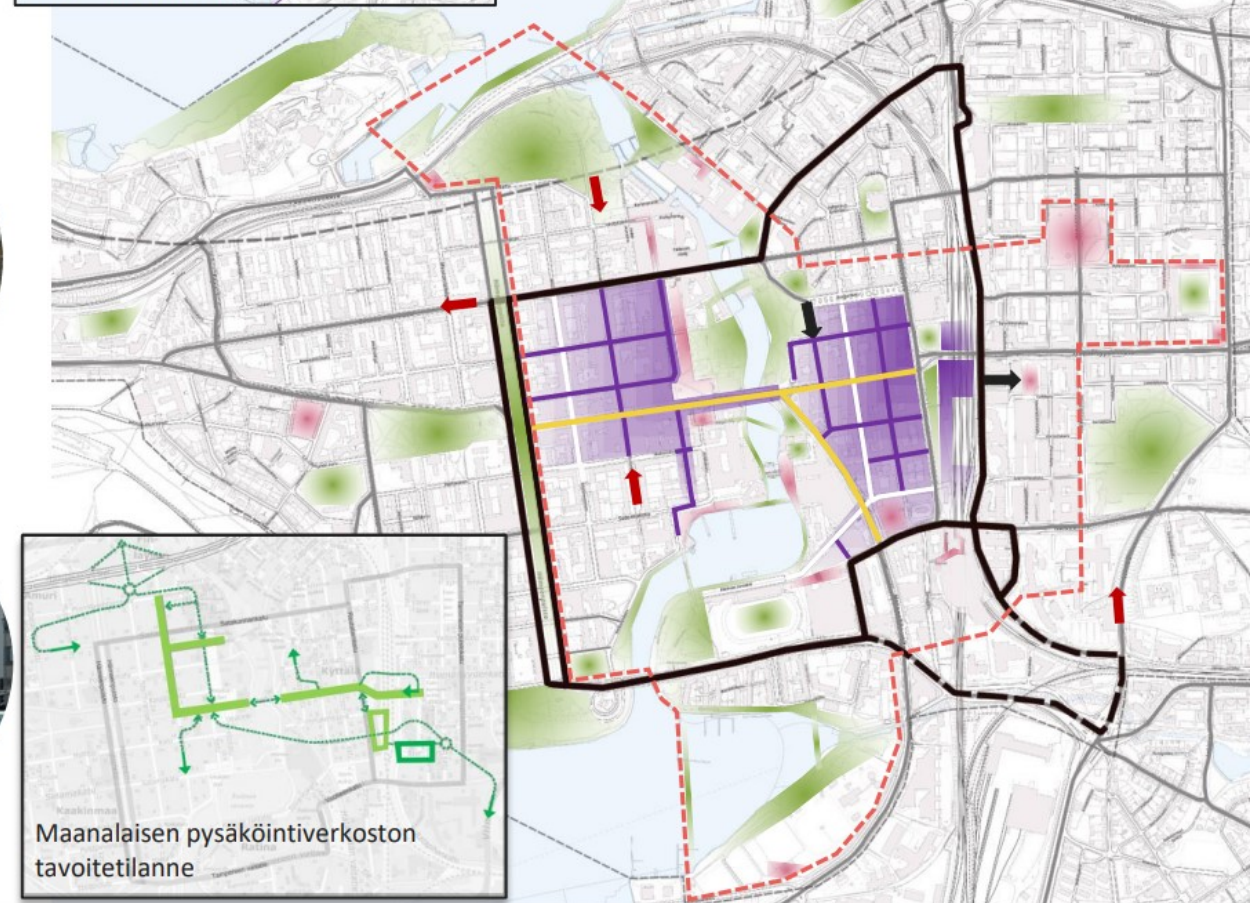
Hidaskatu

Pyöräkatu

Kävelyn pääreitit

Maanalaisen pysäköintiverkoston tavoitetilanne

Alustava vaikutusten arviointikehikko

Teema	Arvioitava asia
Tavoitteiden täyttyminen	Arvioidaan eri kulkumuotojen näkökulmasta LJS-työssä asetettujen sekä yleisemmin kestävän liikkumiselle asetettujen tavoitteiden täyttymistä. Arvioidaan, miten Tampereen keskustan liikennejärjestelmä voi vastaanottaa seudun kasvun kustannustehokkaasti.
Keskustan saavutettavuus	Paikkatietotarkasteluna maanalaisten sisäänajoyhteyksien ajallinen saavutettavuus Keskustan saavutettavuus pysäköintilaitoksista kävellen Keskustan saavutettavuus eri ihmisryhmien näkökulmasta joukkoliikenteellä (Liikennevaikutusten arvioinnin kehittäminen – Vaikutukset eri väestöryhmiin, esiselvityksen pilottikohde)
Yritysvaikutukset	LJS-työhön lukeutuen tiivis asiantuntija-arvio tai erillisenä laajempi yritysvaikutusten arviointi
Huolto- ja jakeluliikenne	Vaikutukset huolto- ja jakeluliikenteen järjestelyihin
Liikenteen toimivuus	Dynameqillä tehtävät tarkastelut autokehän siirrosta ja sisäänajojen aiheuttamista muutoksista autoliikenteen sujuvuuteen (erillinen toimeksianto)

Vaikutusten arviointia tehdään työpajatyöskentelynä syksyllä 2023

TAMPERE.

FINLAND

Kiitos!

Ari Vandell

ari.vandell@tampere.fi

TAMPEREEN KAUPUNKI